

gyobb példányszámot: harmincezeret.

Illelnek itt a mű szerzőjéről is többet szólnunk. E munkájával kapcsolatban legyen elég csak annyit megjegyeznünk, hogy aki ily aprólékos, ily fáradságot nem ismerő gondhal kutatja fel és világosítja meg elhívataása mezoit s vonja le a tényekből tanulságait, az valóban irányításra, szervezésre hivatott. Meleg elismeréssel száll felé gondolatunk. *M. N.*

Új Auróra. (Irodalmi almanach az 1926. évre. Szerkesztették Jankovics Marcell dr. és Dobai János dr. Bratislava-Pozsony, 1926.)

Ötödik esztendeje gyűjti egybe az Új Auróra a felvidéki írók legjava természetét. Ebben a kötetben — melyet a szerzők Vörösmarty Mihály emlékének szentelnek — már az előbbi kötetekből jól ismert nevekkel találkozunk. S ez talán az Új Auróra legnagyobb érdeme: sikerült öt nehéz és küzdelmes év alatt egy állandó írói gárdát megszerveznie, mely már nemcsak alkalmi poétákból, hanem öntudatos művészekből áll. Értékük természetesen nagyon különböző: vannak, akik már régen túlnőttek az almanach keretein és önálló kötetekkel vívtak ki maguknak a négyfelé szakadt országban írói nevet, de azért évről-évre szeretettel térnek vissza oda, ahonnan kiindultak; vannak, akiknek az Új Auróra még ma is legfőbb irodalmi fórumuk. A szerkesztőknek sikerült átívelni a Kelet és Nyugat (Kassa és Pozsony) közti ellentétet és bár irodalmi felfogásuk meghatározott és kifejecesedett, sikerült átfogó képet adniuk a Felvidék mai irodalmáról. Ez a kép természetesen mindaddig nem lehet teljes, amíg az irodalmi élet az évenként egyszer megjelenő almanachra és a napilapok szűk irodalmi rovataira korlátozódik. Ezért nem lehet eléggé hangsúlyozni egy folyóirat szükségességét, melynek ma már minden feltétele megvan: író-tábor, olvasóközönség, anyagi eszközök. Csak az akarat hiányzik.

Ismerve a szerkesztőket, ez sem lehet már sokáig akadály. Akkor aztán az Új Auróra méltón teljesítette irodalomtörténeti hivatását, akárcsak elődje egy századdal ez előtt. A szerkesztők érdeme sem

lesz kisebb. Dobai János öt éves munkáját nemcsak eredményei után kell megítélni. Soha még kedvezőtlenebb viszonyok közt nem szerveztek irodalmi életet. Az elnyomó hatalom rosszakaratú figyelemmel kísérte minden lépését, elküldte tanári állásából és amikor ezzel sem törte meg, kicsinyes gyűlölködéssel megfosztotta minden életlehetőségtől. Nem sikerült elhallgattatnia. Nyomorgva is tovább élt vállalt elhivatásának. Ugyanakkor heves támadások érték a másik irodalmi frontról, mert a magyar irodalompolitikai viszonyok a Felvidékre is átöröklődtek. Dobait ez sem ingatta meg irodalmi meggyőződésében, mely a művészi szép mellett nemzeti és erkölcsi követelményeket támasztott minden írásművel szemben. Kétségtelen, hogy az irodalom ily felfogásával Dobai hivatást teljesített az erőszakos elnemzetlenítés idején.

Az Új Auróra ismertetői eddig mindig csak az írókról beszéltek. Az almanach ötödik megjelenésekor el kellett mondanom ezeket a szerkesztőről, a magyar kultúra igazi krisztusi lelkű hősről, akinek annyi az elődje és bársak sok volna az utódja.

Farkas Gyula.

Két verseskönyv. (Lendvai István: Szüreti versek. Takács József: Aranyos hídon.)

Nem járunk talán messze az igazságtól, ha a *Szüreti versek* címét az érett költői természetes szimbólumból akarjuk megfejteni, bár az a feltevés sem jogosulatlan, hogy a félig hitvallást adó költemények címe került a kötet élére.

Egy vidám poharat megér a hare, a csók,
S az élet zengő végtelenje
Mit föld alatt beszó a pók.

A cím egyik esetben sem elvetendő, mert a kötet valóban különös zamatú érett termést nyújt, de másrésztől gyakran találkozunk azzal a hangulattal is, mikor a harcok boros, bús áldomást ül a harcok után, keserű számadást tart önmagával s társaival a meddőség felett; végül megnyugszik abban, hogy a harc: az élet végtelen s csak egy-két fáradt harcosát „szóvi be a föld alatt a pók“.

Lendvai érzi a költő hivatását,